

“วันดินโลก 5 ธันวาคม”

สืบเนื่องจากที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย พระราชทานแนวพระราชดำริด้านการจัดการทรัพยากรดินผ่านโครงการพระราชดำริต่างๆ มากกว่า 70 ปี จนเป็นที่ประจักษ์ในพระปรีชาสามารถไปทั่วโลกว่า ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม เป็นที่มาของการทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัล “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม (Humanitarian Soil Scientist)” โดยสหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ หรือ IUSS เป็นพระองค์แรกของโลก และต่อมา องค์การสหประชาชาติได้ประกาศพระเกียรติคุณ โดยให้การรับรองให้วันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ เป็นวันดินโลกตามข้อเสนอของประเทศไทย ส่งผลให้วันดินโลก ได้รับการบรรจุในปฏิทินขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือ เอฟ เอ โอ ซึ่งประเทศสมาชิกจะร่วมกันจัดกิจกรรมในวันสำคัญนี้

นับตั้งแต่มีการประกาศรับรองวันดินโลก 5 ธันวาคม เมื่อปี 2557 เป็นต้นมา เอฟ เอ โอ โดยกลุ่มสมาชิกความร่วมมือทรัพยากรดินโลก หรือ Global Soil Partnership : GSP ได้จัดกิจกรรมวันดินโลกเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เป็นวาระในการสื่อความสำคัญของทรัพยากรดินให้เป็นที่รับทราบในวงกว้าง ไม่จำกัดอยู่เพียงแต่กลุ่มของนักวิชาการหรือเกษตรกรเท่านั้น ด้วยเล็งเห็นว่า ทรัพยากรดินมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ใช้ดินเป็นแหล่งอาหาร เป็นที่ตั้งของบ้านเรือน ร้านค้า โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งน้ำ เป็นวัตถุดิบสำหรับสิ่งก่อสร้างและสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ฯลฯ และดิน เมื่อถูกใช้ประโยชน์โดยปราศจากการดูแลรักษาอย่างเหมาะสมแล้ว จะเกิดความเสื่อมโทรม ไม่สามารถฟื้นฟูให้กลับมาสนองประโยชน์ให้แก่มนุษย์ได้ในระยะเวลานานสั้น ในส่วนของประเทศไทย คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลักจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองเป็นประจำทุกปี

จุดเริ่มต้นของ “วันดินโลก 5 ธันวาคม”

แนวคิดการจัดตั้งวันดินโลก เริ่มขึ้นเมื่อปี 2545 ในวาระที่สหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ หรือ IUSS (International Union of Soil Science) ร่วมกับกรมพัฒนาที่ดินเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดินโลกที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งในครั้งนั้น กรมพัฒนาที่ดินได้นำพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในเรื่องการพัฒนาที่ดินมาจัดแสดง ทำให้ IUSS ประจักษ์ในพระปรีชาสามารถและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ทรงศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดการดินและแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินเพื่อให้เกษตรกรอยู่ดีกินดี จึงมีแนวความคิดจะเสนอให้วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ เป็นวันดินโลก เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ของการแสดงออกถึงความตระหนักในบทบาทอันสำคัญยิ่งของทรัพยากรดินที่มีต่อสิ่งมีชีวิต และร่วมกันดูแลรักษาเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

ต่อมาเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2555 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้บริหารสหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน และผู้แทนสมาคมดินและปุ๋ยแห่งประเทศไทยเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัล

นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม (The Humanitarian Soil Scientist) เป็นพระองค์แรกของโลก เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณให้เป็นที่ประจักษ์ถึงวิสัยทัศน์และพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน และในโอกาสเดียวกัน ผู้บริหารสหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติได้ขอพระราชทานให้วันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันดินโลก ซึ่งสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงโรม กรมพัฒนาที่ดิน และสมาคมดินและปุ๋ยแห่งประเทศไทย ร่วมกันผลักดันเรื่องวันดินโลกในเวทีระดับนานาชาติจนสามารถเสนอเข้าสู่ที่ประชุมองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และองค์การสหประชาชาติได้ในที่สุด และเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2556 ณ ที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญที่ 68 ได้มีมติรับรองวันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีเป็นวันดินโลก (World Soil Day) ซึ่งมีผลให้วันดินโลกได้รับการบรรจุในปฏิทินปฏิบัติงานขององค์การสหประชาชาติอย่างเป็นทางการ โดยตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติต่างก็พร้อมกันจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดินในวันดินโลก 5 ธันวาคม

2545

- กรมพัฒนาที่ดินจัดนิทรรศการแสดงพระราชดำริด้านดินในการประชุม World Congress of Soil Science ที่กรุงเทพฯ
- IUSS ประจักษ์ในพระปรีชาสามารถ มีแนวคิดเสนอวันที่ 5 ธันวาคม เป็นวันดินโลก

2555

- กรมพัฒนาที่ดิน สมาคมดินและปุ๋ยแห่งประเทศไทย และ IUSS เข้าเฝ้าฯ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญรางวัล “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม”
- ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้วันที่ 5 ธันวาคม เป็นวันดินโลก
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในงานเฉลิมพระเกียรติ “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม” ที่สยามพารากอน

2556

- กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมกับสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม เสนอวาระ “วันดินโลก” สู่ที่ประชุม FAO

20 ธันวาคม 2556

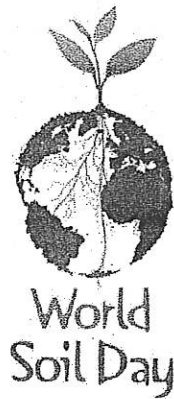
- UN ประกาศรับรองวันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีเป็น “วันดินโลก”

2557

- เฉลิมฉลองวันดินโลกอย่างเป็นทางการครั้งแรก
- พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จฯ แทนพระองค์ อัญเชิญพระราชดำรัสพระราชทาน เนื่องในการเฉลิมฉลองวันดินโลกอย่างเป็นทางการครั้งแรก ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

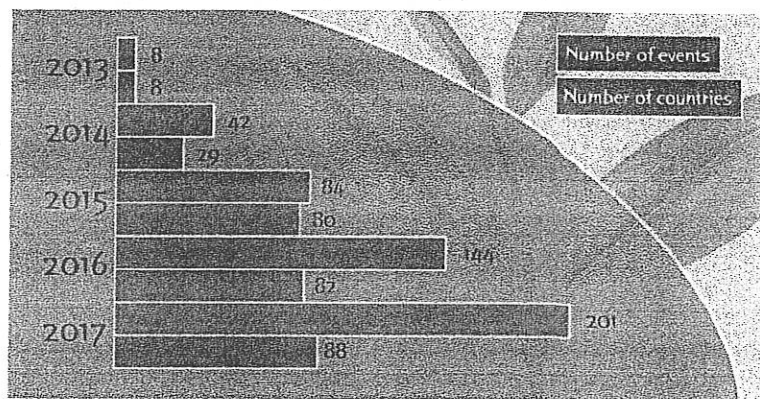
ตราสัญลักษณ์ของวันดินโลก

GSP ได้กำหนดตราสัญลักษณ์ของวันดินโลก 5 ธันวาคม ซึ่งเผยแพร่ให้ทุกประเทศใช้ในการประชาสัมพันธ์ และจัดงาน (ยกเว้นการใช้เพื่อแสวงหาผลกำไร) โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.fao.org/globalsoilpartnership/world-soil-day/en/>

ความสำเร็จของวันดินโลก

อ้างอิงจากรายงานของ Global Soil Partnership (GSP) วันดินโลกปี 2560 ประสบความสำเร็จเป็นประวัติศาสตร์ โดยมีประเทศที่ร่วมจัดงานเฉลิมฉลองถึง 88 ประเทศทั่วโลก โดยมีกิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรดินเกิดขึ้น 201 กิจกรรม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 35 แสดงให้เห็นว่าการก่อกำเนิดวันดินโลก กระตุ้นให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดินในวงกว้าง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการจัดการดินอย่างยั่งยืน

ที่มา: [http://www.fao.org/index.php?eID=tx_cms_showpic&file=uploads%2Fpics%2FWSD_Events_Graphic_Countries_600.jpg&md5=188bbdedcc6231d769769ee1b83a1ad393123b1d¶meters\[0\]=YTo0OntzOjU6IndpZHRoljtzOjM6IjgwMCI7czo2OiJoZWlnaHQiO3M6NDoiNjAw¶meters\[1\]=bSI7czo3OiJib2R5VGFnIjtzOjQxOi8Ym9keSBzdHlsZT0ibWVzZ2luOjA7IGJh¶meters\[2\]=Y2tncm91bmQ6I2ZmZjsiPiI7czo0OiU3cmFwIjtzOjM3Oi8YSBocmVmPSJqYXZh¶meters\[3\]=c2NyaXB0OmNsb3NLKCK7Ij4gfCA8L2E%2BJjt9](http://www.fao.org/index.php?eID=tx_cms_showpic&file=uploads%2Fpics%2FWSD_Events_Graphic_Countries_600.jpg&md5=188bbdedcc6231d769769ee1b83a1ad393123b1d¶meters[0]=YTo0OntzOjU6IndpZHRoljtzOjM6IjgwMCI7czo2OiJoZWlnaHQiO3M6NDoiNjAw¶meters[1]=bSI7czo3OiJib2R5VGFnIjtzOjQxOi8Ym9keSBzdHlsZT0ibWVzZ2luOjA7IGJh¶meters[2]=Y2tncm91bmQ6I2ZmZjsiPiI7czo0OiU3cmFwIjtzOjM3Oi8YSBocmVmPSJqYXZh¶meters[3]=c2NyaXB0OmNsb3NLKCK7Ij4gfCA8L2E%2BJjt9)

เว็บไซต์และ facebook fanpage วันดินโลกประเทศไทย

เว็บไซต์ : www.ddd.go.th/WEB_WorldSoilDay/Index.html

facebook fanpage : คำค้น "world soil day วันดินโลก"

วันดินโลก 2561

การจัดกิจกรรมวันดินโลก GSP จะกำหนดหัวข้อหลักการจัดงานแต่ละปีโดยคัดเลือกประเด็นสำคัญที่ต้องการผลักดันให้เกิดข้อสรุปหรือผลกระทบเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของโลกสำหรับงานวันดินโลก ปี 2561 GSP กำหนดหัวข้อหลักการจัดงานในชื่อ “Be the Solution to Soil Pollution” “ร่วมคิดร่วมทำแต่วันนี้ เพื่อปฐพีไร้มลพิษ” ซึ่งเน้นความสำคัญของการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางดินซึ่งจะส่งผลถึงความมั่นคงและปลอดภัยทางอาหาร เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 2 การขจัดความอดอยากหิวโหย หรือ Zero Hunger ให้ได้ภายในปี พ.ศ. 2573

สำหรับปี 2561 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแผนจะจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี โดยบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ชุมชน เกษตรกร เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับวันดินโลก และสร้างความตระหนักเรื่องความสำคัญของทรัพยากรดิน และกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน วัด โรงเรียน ชุมชน เกษตรกร ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานต่างประเทศ

ในเดือนธันวาคม 2561 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ จะมีการจัดกิจกรรมวันดินโลกอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งเดือน โดยมีปฏิทินการจัดกิจกรรมดังนี้

ปฏิทินวันดินโลกตลอดเดือนธันวาคม 2561

วันที่	กิจกรรม	สถานที่	ข้อมูลเพิ่มเติม
1	งานตามรอยพ่อ	ฐานธรรมพระราม ๙ กรุงเทพฯ	โทร. 089 700 1130
1-2	กิจกรรมแอคทีฟรัน	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสาร จ.ฉะเชิงเทรา	โทร.038 554 982-3
1-5	วันดินโลก พบกับกิจกรรม - นิทรรศการแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อมีเขื่อน - เวทีเสวนา - การจำหน่ายสินค้าเกษตร	เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี	โทร. 081 433 0823

วันที่	กิจกรรม	สถานที่	ข้อมูลเพิ่มเติม
3-5	งานวันดินโลก กิจกรรมที่น่าสนใจประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - นิทรรศการวันดินโลก - ชมทุ่งปอเทืองที่บ้านพ่อ - ชมนิทรรศการมีชีวิต - การแสดงจากโรงเรียนรอบศูนย์ฯ 	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสาร จ.ฉะเชิงเทรา	โทร.038 554 982-3
4-6	กิจกรรมเครือข่ายกลุ่มเอามื้อสามัคคีในอำเภอแม่แจ่ม พบกับกิจกรรม <ul style="list-style-type: none"> - การจัดขบวนนิทรรศการนำเสนอศาสตร์พระราชา “โคก หนอง นา โมเดล” - การจัดร่นำชมแปลงตัวอย่างบนบ้านสองธาร ชมวัฒนธรรมท้องถิ่น 	อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	โทร. 081 971 7176
5	วันดินโลก	ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติทุ้งสง จังหวัดตราดศรีธรรมราช	โทร. 089 700 1130
1-5	นิทรรศการ ดิน น้ำ ป่า คน ตลาดนัดสินค้าเกษตร	พิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	โทร. 02 529 2212
5-7	มหกรรมวันดินโลก กิจกรรมที่น่าสนใจประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - นิทรรศการวันดินโลก - ชมทุ่งปอเทือง ชมศิลปะในนาข้าว - ชมนิทรรศการมีชีวิต วิถีเกษตรตามศาสตร์พระราชาเพื่อดินอุดมสมบูรณ์ 4 ภาค - การประกวดวาดภาพระดับเยาวชน - การแสดงศิลปภาพถ่ายที่ชนะการประกวดในหัวข้อ Be the Solution to Soil Pollution - การประชุม เสวนาทางวิชาการ - ตลาดนัดผลิตผลทางการเกษตร 	พิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	โทร. 02 579 5571

วันที่	กิจกรรม	สถานที่	ข้อมูลเพิ่มเติม
5-31	งานนิทรรศการวันดินโลก “ศาสตร์พระราชายารักชาดิน กินอยู่อย่างพอเพียง” กิจกรรมที่น่าสนใจประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - นิทรรศการวันดินโลก - ชมทุ่งปอเทือง ทุ่งทานตะวัน - บริการรณนำเยี่ยมชมแปลงสาธิตและจุดเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อ - การแจกจ่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตร - การออกร้านจำหน่ายสินค้าของเกษตรกร - การปั่นจักรยานตามรอยพระบาท “เที่ยวฤดูหนาวเขาชะงุ้ม ผืนป่าและแผ่นดินที่พ่อสร้าง” 	ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอน้ำหนาว จังหวัดราชบุรี	โทร. 032 226 744
5-31	ชมทุ่งปอเทือง เหลืองทั่วประเทศ	อำเภอและจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ	โทร. 02 579 5571
8-10	วันดินโลก	เขื่อนนฤบดินทรจินดา จังหวัดปราจีนบุรี	โทร. 089 700 1130
20	วันดินโลก	ศูนย์เรียนรู้กสิกรรมไร้สารพิษละโว้ธานี จังหวัดลพบุรี	โทร.036 689 850
20-24	การแสดงนิทรรศการวันดินโลกในงานโครงการหลวง 2561 <ul style="list-style-type: none"> - นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ และนิทรรศการวิชาการ - การจำหน่ายผลิตผลผลิตภัณฑ์โครงการหลวง - การแสดงชนเผ่า และการมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไป - การจัดการสาธิตและการจำหน่ายอาหารจากผลิตภัณฑ์โครงการหลวง 	หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	โทร. 053 810 765-8